

Inhoudsopgave Leergang Pensioenrecht – Najaar 2018 Module I

College 9: **Procesrecht**

Datum: **27 november 2018**

Docent: **Mr. Wim P.M. Thijssen (Advocaat bij Pensioenadvocaten.nl; tevens
verbonden aan het VU Expertisecentrum Pensioenrecht)**

Korte inhoud

Rechtsvinding, (pensioen)procesrecht, alternatieve geschillenbeslechting, procesrechtelijke leerstukken geïllustreerd met voorbeelden uit de pensioenrechtspraak.

Te bestuderen

Literatuur:

- Verplicht: Boek Asser 7 XI Pensioen, Kluwer 2016, hoofdstuk 1 par. 1.10
- Facultatief: B. Degelink CPL, Procesrecht, Hoofdstuk 22 in Pensioenwet, Analyse en commentaar, onder redactie van E. Lutjens, 4^e druk 2013, p. 980-1012
- Asser/Scholten 1974, p. 135
- Methoden van rechtsvinding (tekst WPMT)
- Algemene beginselen van behoorlijk bestuur (tekst WPMT)

Wet- en regelgeving en beleidsregels

CIVIELE PROCEDURES

Bevoegdheid in civiele procedures:

- Verordening 1215/2012/EU, Pb. EU L 351/1 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken
- Artt. 1-14 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (“Rv.”)

Soorten civiele procedures:

- Dagvaardingsprocedure: art. 42 Wet op de rechterlijke organisatie (“RO”) en systeem van de wet
- Verzoekschriftprocedure: art. 42 RO en art. 261, lid 2 Rv.
- Dwangbevel: art. 21 Wet Bpf 2000; art. 210 Wet verplichte beroepspensioenregeling (“Wvb”)
- Beroep verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan: art. 217 Pensioenwet

- Enquêterecht verantwoordingsorgaan of raad van toezicht: art. 219 Pensioenwet, art. 212 Wvb
- Arbitrage: art. 1020v. Rv.
- Bindend advies
- Vaststellingsovereenkomst; bindend advies: art. 7:900v. BW

Competentie bij civiele procedures:

- Absolute competentie: art. 93 Rv. (kantonrechter)
- Bijzondere absolute competentie in pensioenzaken: art. 216 Pensioenwet, art. 25 Wet Bpf 2000 en art. 211 Wvb
- Relatieve competentie: art. 99v. Rv. (dagvaardingsprocedure)/art. 262v. Rv. (verzoekschriftprocedures)
- Prorogatie: 329 Rv.
- Omgekeerde prorogatie: art. 96 Rv.
- Hoger beroep: art. 332 Rv.
- Cassatie: art. 398 Rv.

Algemene beginselen van de procesorde in civiele procedures (NB: niet uitputtend):

- Hoor en wederhoor: art. 19 Rv, art. 6 EVRM
- Waarheidsplicht: art. 21 Rv.
- Lijdelijkheid van de rechter ten aanzien van de feiten: art. 24 Rv.
- Aanvulling rechtsgronden: art. 25 Rv.; vgl. art. 8:69, lid 2 Awb
- Beslissing op het petitum: art. 23 Rv.
- Geen belang, geen vordering: art. 3:303 BW

Bewijs:

- Feiten: art. 149 Rv.
- Bewijslastverdeling: art. 150 Rv.

Exhibitieplicht: art. 843a Rv., art. 9 Wet verevening pensioenrechten bij scheiding, art. 3 Wet openbaarheid van bestuur (“Wob”)

Kracht en gezag van gewijsde:

- Art. 236 Rv.
- Uitzondering: art. 1:401, lid 4 BW
- Vgl. art. 4:6 Awb

Onbepaalde of onvoldoende bepaalbare vordering: art. 6:227 BW

Tijdig protest: art. 6:89 BW

Mediation: wetsontwerpen Wet registermediator (33 722), Wet bevordering van mediation in het burgerlijk recht (33 723) en Wet bevordering van mediation in het bestuursrecht (33 727) ingetrokken.

KiFiD: www.kifid.nl

BESTUURSRECHTELIJKE PROCEDURES

Besluit, beschikking, aanvraag, beleidsregel: art. 1:3 Algemene wet bestuursrecht (“Awb”)

Besluiten:

- Zorgvuldige voorbereiding: art. 3:2 Awb
- Verbod van détournement de pouvoir: art. 3:3 Awb
- Belangenafweging en evenredigheidsbeginsel: art. 3:4 Awb
- Zienswijzen: art. 3:15 BW

Aanvraag:

- Initieel: art. 4:1v. Awb (zie voor een nadere invulling voor vrijstellingsaanvragen verplichte deelneming bedrijfstakpensioenfonds art. 1a Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000)
- Nieuwe aanvraag; kracht en gezag van gewijsde: art. 4:6 Awb
- Fictieve weigering; beschikking van rechtswege: art. 4:20b Awb (zie ook art. 6:2 Awb)

Bezwaar naar aanleiding van afwijzing van aanvraag of bezwaar tegen afgewezen aanvraag:

- Bezwaarschrift: art. 6:4 Awb
- Formaliteiten: art. 6:3 Awb
- Termijn voor bezwaar: art. 6:7 tot en met art. 6:9 Awb

Beroep:

- Bij bestuursrechter: art. 8:1 Awb
- Rechtstreeks beroep (overslaan bezwaarprocedure): art. 7:1a Awb
- Relatieve competentie: art. 8:7, lid 2 Awb; bijzondere regel voor pensioenzaken: art. 7 Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, bijlage 2 bij de Awb tegen besluiten genomen op grond van de Pensioenwet, delen van de Wet op het financieel toezicht, de Wvb en de Wet Bpf 2000.

Hoger beroep tegen beslissing bestuursrechter: College van Beroep voor het bedrijfsleven; art. 11 Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, bijlage 2 bij de Awb tegen besluiten genomen op grond van de Pensioenwet, delen van de Wet op het financieel toezicht, de Wvb en de Wet Bpf 2000

Aanvullen rechtsgronden: art. 8:69, lid 2 Awb

Bevoegdheid tot aanvullen feiten: art. 8:69, lid 3 Awb

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur: zorgvuldigheidsbeginsel (art. 3:2 Awb), motiveringsbeginsel (art. 3:46 BW) (de buitenwettelijke algemene beginselen van behoorlijk bestuur komen ter sprake tijdens het college)

Rechtspraak (facultatief; komt tijdens het college aan de orde als voorbeeld van de betreffende leerstukken):

Geen belang, geen vordering: Gerechtshof Amsterdam 27 augustus 2013, ECLI:NL:GHAMS:2013:2684, PJ 2014/19

Onbepaalde of onvoldoende bepaalbare vordering: Gerechtshof 's-Hertogenbosch 14 oktober 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:4000 en 4222, PJ 2014/180

Bevoegdheid: Rechtbank Noord-Nederland 8 mei 2018, ECLI:NL:RBNNE:2018:1868

Tijdig protest: Rechtbank Limburg 23 juli 2014, ECLI:NL:RBLIM:2014:6684, PJ 2014/184

Exhibitieplicht: Gerechtshof 's-Hertogenbosch 12 augustus 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:2769, PJ 2014/143; Rechtbank Oost-Brabant 29 januari 2014, ECLI:NL:RBOBR:2014:446, PJ 2014/199 en in het kader van de Wob Rechtbank Haarlem 31 mei 2012, ECLI:NL:RBHAA:2012:BW7885, PJ 2012/157

Bewijs: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 5 februari 2013, ECLI:NL:GHARL:2013:BZ0688, PJ 2013/61

Waarheidsplicht: Rechtbank Limburg 31 januari 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:926

Lijdelijkheid van de rechter: Rechtbank Rotterdam 9 september 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:10117

Misbruik van bevoegdheid: Rechtbank Limburg 31 januari 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:926 (zie hiervoor bij "waarheidsplicht")

Devolutieve werking van het hoger beroep: Gerechtshof Den Haag 7 februari 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:121

Kracht en gezag van gewijsde:

- Civielrechtelijk: Gerechtshof Amsterdam 15 januari 2014 ECLI:NL:GHAMS:2014:26; PJ2014/32 en Rechtbank Midden-Nederland 24 januari 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:263
- Bestuursrechtelijk: Rechtbank Rotterdam 15 februari 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:999

Lijfswang: Gerechtshof Den Haag 7 januari 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:688, PJ 2014/111

Casus

Het maken van de casus is op vrijwillige basis en hoeft dan ook niet ingeleverd te worden. Voor het leerproces raden wij u het wel aan om deze casus voor te bereiden.

Werknemer Nooitgenoeg vordert van Gierigaard BV een “eindlooppensioen” in plaats van het middellooppensioen dat hem feitelijk is toegekend. Zijn advocaat vordert een verklaring voor recht (art. 3:302 BW) dat Gierigaard BV aan Nooitgenoeg een “eindlooppensioen” moet toekennen. Deze vordering wordt toegewezen.

Vragen:

1. Bij welke rechter dient de vordering van Nooitgenoeg aanhangig te worden gemaakt?
2. Welke zijn de consequenties indien de vordering bij de verkeerde rechter aanhangig wordt gemaakt?

Gierigaard BV voert de uitspraak van de rechter uit door aan Nooitgenoeg een concreet aangeduid bedrag pensioen aan pensioen toe te kennen. Nooitgenoeg stelt echter dat dit bedrag niet genoeg is, en stelt dat de uitspraak inhoudt dat Gierigaard BV een concreet aangeduid hoger bedrag dient toe te kennen. Gierigaard BV weigert dat. Gevolg is een patstelling.

Vraag:

3. Kan Nooitgenoeg stappen ondernemen om de patstelling te doorbreken en zo ja: welke?